

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัญหาด้านการยศาสตร์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชานา
ตำบลศรีวิชัย อำเภอมรรณนิवास จังหวัดสกลนคร

ผู้เขียน นางสาวสุวิสา เพ็งสีแสง

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.นพ.พงศ์เทพ วิวรรณนะเดช

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาด้านการยศาสตร์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชานา ตำบลศรีวิชัย อำเภอมรรณนิवास จังหวัดสกลนคร มีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 363 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์ปัญหาด้านการยศาสตร์และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชานา ตำบลศรีวิชัย อำเภอมรรณนิवास จังหวัดสกลนคร และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน พ.ศ.2552

ผลการศึกษาพบว่าชานามีอาการเจ็บปวดร่างกายจากการทำนา ร้อยละ 99.73 มีอาการเจ็บปวดทุกวัน ร้อยละ 93.94 ซึ่งในขั้นตอนการทำนาค่า มีผลทำให้มีอาการเจ็บปวดหลัง ร้อยละ 99.72 ในระดับความเจ็บปวดที่มาก ร้อยละ 89.53

จากผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการยศาสตร์ หากพิจารณาความสัมพันธ์ของขั้นตอนการทำนากับส่วนของร่างกายที่เจ็บปวดของชานา พบว่า ขั้นตอนการทำนาค่า และขั้นตอนการเกี่ยวเกี่ยวมีผลทำให้ชานามีอาการเจ็บปวดบริเวณส่วนหลังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาการเจ็บปวดบริเวณแขน และขา มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการเจ็บปวดแต่ละครั้งน้อยกว่า 1 สัปดาห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าอาการเจ็บปวดบริเวณแขน และขามีความสัมพันธ์กับระดับความเจ็บปวดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อาการเจ็บปวดบริเวณหลังพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการเจ็บปวดและระดับความเจ็บปวดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับความเจ็บปวดของส่วนของร่างกาย พบว่าอาการเจ็บปวดบริเวณข้อศอกซ้าย ต้นขาซ้าย ต้นขาขวา และเข่าซ้าย มีความสัมพันธ์กับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษา ลักษณะการทำงานมีความเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากปัจจัยร่วมหลายด้านที่เกี่ยวข้องกัน โดยก่อให้เกิดอาการเจ็บปวดร่างกาย ซึ่งต้องอาศัยการจัดการ ปรับปรุงลักษณะการทำงานอย่างเป็นระบบ แต่ทั้งนี้การที่จะลดปัญหาด้านการยศาสตร์ดังกล่าวจะต้องอาศัยหน่วยงานและบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การให้ความรู้ คำแนะนำ การจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเจ็บปวดตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Ergonomic Problems and Risk Factors of Farmers in Sriwichai Subdistrict Wanon Niwat District of Sakon Nakhon Province
Author	Miss Suwatsa Pengseesang
Degree	Master of Public Health
Independence Study Advisor	Assoc. Prof. Dr. Phongtape Wiwatanadate, M.D.

ABSTRACT

The objectives of this study were to find out ergonomic problems and risk factors of farmers in Sriwichai Subdistrict Wanon Niwat District of Sakon Nakhon Province. The subjects were 363 patients. A set of structured interview form was used to collect the data which were then analyzed and presented in frequency, percentage, mean and standard deviation. The period of study was 4 months. It was found that 99.73% of the farmers had body pain from their occupation and they 93.94% had body pain every day. The part of the body that had most pain was the lower back and the process of the working cycle that caused the most pain was the farm on which transplanting of paddy seedlings is practiced.

For ergonomic factors and ergonomic problems, it was found that the processes of work statistically related to body pain were rice transplantation and harvest processes. The pain of arms and legs were statistically related to less than one week of duration of pain. The pain of arms and legs were statistically related to level of pain but the pain of back was not statistically related to duration of pain and level of pain. Gender was also statistically related to body pain of left elbow, left and right thighs, and left knee. It can be concluded that characteristics of work in the rice field including other factors were risk factors to body pain. It is suggested that health surveillance, management, improvement of characteristics of work in the rice field and health information

Dissemination are important to enhance awareness and risk perception related to ergonomic factors, resulting in to effective prevention.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved